

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра публічного управління та землеустрою

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГА

(включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач (-і)	Мордвінов Олександр Григорович
Контактний тел.	+38(066)287-69-20
Е-mail:	mordvinov1202@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=433
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій, а. 319, головний корпус КПУ. <i>Консультації on-line:</i> за допомогою e-mail, viber, шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message/index.php

АНОТАЦІЯ

Питання організації ефективної системи управління земельними ресурсами завжди було ключовим і актуальним у процесах розвитку будь-якої країни, в тому числі й України, яка в період демократизації суспільних процесів перебуває на шляху розбудови державності, розвитку політичної системи, оновлення механізмів публічного управління в усіх сферах суспільного життя.

Вивчення та розробка заходів з удосконалення системи управління земельними ресурсами в різних соціально-економічних формаціях є надзвичайно важливим, оскільки вони чи не найголовніші в системі економічних відносин. Яке б суспільство ми не взяли, воно завжди розвивалося на землі залежно від її використання. Аналіз розвитку державного управління земельними ресурсами свідчить про те, що воно ґрунтується на поєднанні

використання землі як природного ресурсу, територіального базису і основного засобу виробництва; різноманітності форм власності на землю; державному регулюванні землекористування незалежно від форм господарювання тощо.

Управління земельними ресурсами є спеціальною дисципліною в процесі підготовки магістрів з геодезії та землеустрою і має своєю метою пізнання сутності і закономірностей розвитку управління земельними ресурсами, вивчення методів та механізмів управління.

Дисципліна «Управління земельними ресурсами» є дисципліною професійної підготовки здобувачів вищої освіти у галузі знань 19 Архітектура та будівництво за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій (освітньо-професійна програма – «Геодезія та землеустрій»).

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять, згідно з навчальним планом, є: лекції, практичні заняття, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: колективне групове навчання, із застосуванням технологій ситуативного моделювання, технологій опрацювання дискусійних питань, індивідуальні доповіді з окремих питань.

Самостійна робота проводиться під час аудиторних занять та в час, вільний від обов'язкових навчальних занять без участі викладача шляхом самостійного опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуальних завдань з кожного модуля курсу. Повний курс лекційного матеріалу та методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань розміщено на сторінці дисципліни сайту підтримки навчальних програм університету.

Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань під час очних зустрічей з викладачем та шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей та самостійних робіт, перевірки виконання індивідуальних завдань. Для визначення результатів модульного та підсумкового контролю використовується система накопичення балів, яка стимулює систематичну роботу студента протягом семестру.

Підсумковий (семестровий) контроль, після завершення семестру, здійснюється за результатами екзамену.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 120, у т. ч. 40 годин аудиторних занять і 80 годин самостійної роботи студента. Кількість кредитів ECTS – 4.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
4	120	40	24	-	16	80

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/вибіркова
2024/2025	1	1	професійна	нормативна

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у магістрів спеціальності «Геодезія та землеустрій» теоретичних уявлень про систему управління земельними ресурсами, методи регулювання земельних відносин.

Основні завдання дисципліни:

засвоєння теоретичних знань про організаційно-функціональну структуру та механізми управління земельними ресурсами;

вивчення законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють земельні відносини;

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

теоретичні та організаційні аспекти управління земельними ресурсами;

законодавчі та нормативно-правові засади регулювання земельних відносин в Україні;

функціональні повноваження і компетенцію органів державного управління та місцевого самоврядування у сфері управління земельними ресурсами;

механізми та методи регулювання земельних відносин;

вміти:

працювати із законодавчими та нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, знаходити в них правові норми, необхідні для вирішення певних питань управління земельними ресурсами;

складати аналітичні довідки та інші документи, в яких узагальнюється практика застосування законодавства та хід реалізації державної земельної політики на місцевому та регіональному рівнях;

визначати доцільність будь-якого антикризового рішення;

формувати набір земельно-ресурсних управлінських заходів залежно від соціально-економічної ситуації.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів у галузі знань 19 Архітектура та будівництво за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій (освітньо-професійна програма – «Геодезія та землеустрій»), вивчення дисципліни «Управління земельними ресурсами» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання.

Загальні компетентності

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

СК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

СК09. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

Програмні результати навчання

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

PH04. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

PH05. Створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацювати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та землеустрою.

PH06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укласти відповідні договори. PH07. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

PH08. Розробляти і керувати проектами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

PH09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землевпорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

PH10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

PH12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

PH14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління земельними ресурсами			
Тема 1.1. Зміст і структура управління земельними ресурсами	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 1.2. Суб'єкти управління земельними ресурсами в Україні: організаційна структура, компетенція, функції	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 1.3. Загальна характеристика механізмів управління земельними ресурсами	2	-	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Змістовий модуль 2. Основні функції управління земельними ресурсами			
Тема 2.1. Землеустрій як головна ланка в системі раціонального використання земель і управління земельним фондом	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 2.2. Контроль за використанням та охороною земель як функція управління земельними ресурсами	2	-	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Тема 2.3. Моніторинг земель як функція управління земельними ресурсами	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. Виконання індивідуального завдання.
Змістовий модуль 3. Адміністративне управління земельним фондом			
Тема 3.1. Традиційні адміністративні методи управління земельними ресурсами.	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 3.2. Нові методи адміністративного управління земельними ресурсами	2	-	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Змістовий модуль 4. Економічне регулювання земельних відносин			
Тема 4.1. Компенсаційні виплати за вилучення земель із сільськогосподарського та лісгосподарського обігу	2	-	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 4.2. Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 4.3. Оподаткування землі в системі управління земельними ресурсами	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 4.4. Справляння орендної плати за користування земельними ділянками в Україні	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Всього:	24	16	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Управління природними ресурсами» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на практичних заняттях, перевірки виконання практичних робіт, індивідуальних домашніх завдань. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий контроль – здійснюється у формі екзамену відповідно до графіка освітнього процесу.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та

шкалу ECTS.

Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, домашніх завдань до практичних занять, аудиторних самостійних робіт, індивідуальних домашніх завдань.

Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль знань				Екзамен	Сума
Контрольний модуль 1	Контрольний модуль 2	Контрольний модуль 3	Контрольний модуль 4	40	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4		
15	15	10	20		

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Земельний кодекс України. К.: Паливода А.В., 2009. 104с.
2. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/cdi-bin/laves/main.cdi?nred=2755-17>.
3. Третяк А.М., Дорош О.С. Управління земельними ресурсами: навч. пос. Вінниця: Нова книга, 2006. 356с.
4. Третяк А.М. Управління земельними ресурсами та реєстрація землі в Україні: монографія. К.: Преса України, 1998. 145с.
5. Гуцуляк Ю.Г. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки. Чернівці: Прут, 2002. 124с.
6. Дорош О.С. Управління земельними ресурсами на регіональному рівні. К.: ТОВ УЗРУ, 2005. 146с.
7. Мордвінов О.Г. Управління аграрним природокористуванням в умовах ринкової трансформації: монографія. К.: Вид-во УАДУ, 2000. 344с.
8. Боклаг В.А. Державна політика у сфері управління земельними ресурсами в

Україні: монографія / В.А. Боклаг. Запоріжжя: КПУ, 2015. 244с.

9. Аніщенко В.О. Моніторинг і охорона земель: навч.пос. / В.О. Аніщенко, В.О. Боровий. Чернігів: Чернігівські береги, 2006. 208с.

10. Про оренду землі: Закон України від 06.09.1998р. № 161–14 // Відомості Ради України. 1998. №46-47. – Ст.280.

11. Земельний кодекс України: науково-практичний коментар станом на 01.03.2013р. / під ред. В.І. Курило. К.: Центр учбової літератури, 2013. 536с.

12. Земельне право України: підручник / за ред. О.О. Погрібного І.І. Каракаша. 2-ге вид., перерод. І доп. К.: Істина, 2009. 600с.

13. Концепція державної цільової програми розвитку земельних відносин в Україні на період до 2020 року: одобрена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 р. № 743-р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/743-2009-%D1%80>.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Законодавство України. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
2. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. <http://www.president.gov.ua>
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України <http://www.kmu.gov.ua/ua>
4. Національне агентство України з питань державної служби. <http://nads.gov.ua/>
5. Інститут законодавства Верховної Ради України. <http://instzak.rada.gov.ua>
6. Національна академія державного управління при Президентіві України. <http://www.academy.gov.ua>
7. Національний інститут стратегічних досліджень. <http://www.niss.gov.ua>
8. Центр політико-правових реформ. <http://www.pravo.org.ua/>
9. Велика наукова бібліотека. <http://sci-lib.com/>
10. Міжнародна цифрова електронна бібліотека (IDEAL). <http://www.sciencedirect.com/science/journals/>
11. Національні бібліотеки світу. <http://www.publiclibraries.com/world.htm>
12. Цифрова бібліотека наукової літератури. <http://citeseer.ist.psu.edu/>